

۱۱

چرا سینمای ایران بلد نیست کمدی‌هایی شبیه «انگل» بسازد؟

لودگی پاستوریزه

۱۲

گفت‌وگو با فرزند آیت ا... گلپایگانی

پناه انقلابیون بود

۱۰

مریم سعادت به عنوان داور بیست و دومین جشنواره قصه‌گویی از اهمیت قصه ها می‌گوید

قصه سن و سال نمی‌شناسد

پشت صحنه

وطن هتل نیست

حالا که این سطرها را می‌خوانید احتمالاما دیگر خلاص شده‌ایم! او لابد از پنجره هواپیما، خب می‌دانید که صندلی کنار پنجره گران‌تر است و به شأن ایشان نزدیک‌تر، در حال تماشای آب‌های نیلوگون خزر از دور است و فراز شهرستان میانه را سپری می‌کند تا در بلاد عثمانی قدم بر خاک پرتلاطم اردوغان بگذارد. گروه فرهنگ، سه چهار روز درگیر و پیگیر صدور روادید خروج سرکار از خاک‌های وطن (هتل نیست؟) بود و گوش شیطان کر، اگر اتفاق خاصی نیفتد تا حالا سایه شرشان از سر مملکت رخت بربسته و در هتلی از بخش اروپایی ترکیه سکناگزیده‌اند به خیر و برکت. مطمئنیم می‌دانید شوخی می‌کنیم که می‌گوییم از «شر»شان «خلاص» شده‌ایم و الا این همکار ما که یکسره مهر است و دوستی و... . بگذریم و برویم سراغ شکلات تلخ روی میز؛ سهمیه روزانه‌مان، مرحمتی علی‌آقای مظاهری.

اگر محمدصادق علیزاده را بشناسید که خب چه سوالی است و لابد می‌شناسید، پی برده‌اید بزرگوار اگر بارها نیز از سوراخی گزیده شود، باز از همان سوراخ سر تو می‌کند. حالا حکایت اوست و شورای عالی انقلاب فرهنگی. دوستان شورا نشست خبری برگزار کرده بودند و مدام چشم می‌چرخاندند در جلسه که ببینند این خبرنگار با آن نسبت عجیب بین زبان سرخ و سر سبزش باز هم سر و کله‌اش پیدا شده یا نه که می‌بینند بله، صادق خان نشسته آنجا و... . از تیترش معلوم است چه کرده، اما در همین صفحه ۹ بروید جزئیات علیزاده از این نشست را بخوانید.

مدتی است از اهمیت قصه‌گویی برای بچه‌ها می‌گوییم و در این مسیر پیش از این افسانه بایگان هم با ما همراه شده و از خاطراتش از کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان گفته است. حالا در ادامه همان مسیر، سراغ بازیگر دیگری رفته‌ایم که برای بچه‌ها خاطرات ماندگار کم نساخته است. گفت‌وگوی آذر مهاجر با مریم سعادت را در صفحه ۱۰ بخوانید.

اگر می‌خواهید ته و توی یک ماجرا را تمام‌وکمال از دل سینما درآورید، می‌توانید یکراست بروید سراغ علی رستگار. ما رستگاریم که از چنین موهبتی به صورت روزانه در گروه فرهنگ برخورداریم. تازه‌ترین نمونه رفتن تا ته یک ماجرای سینمایی نیز گزارش امروز علی‌آقاست که با رضا صائمی و کیوان کثیریان درباره خلأ کمدی درام‌های سیاه اما نمکین در سینمای ایران پای گفت‌وگو نشسته. رستگار، موفقیت‌های اخیر فیلم «انگل» در جهان را بهانه پرداختن به چنین موضوعی قرار داده است.

چهار صفحه فرهنگ روزنامه جام جم به ضرورت‌ها و اقتضائاتی گاه با هم جابه‌جا می‌شوند، اما در این میان صفحه‌ای هست که حتی با هیچ‌یک از بلایای طبیعی نیز از سر جایش تکان نمی‌خورد؛ سر جایش یعنی صفحه ۱۲ روزهای چهارشنبه. صفحه نسبتا تاریخی را می‌گوییم که امروز نیز با گفت‌وگویی درباره آیت‌ا... گلپایگانی میزبان شماست.

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در نشست ۳۵ سالگی این شورا به سوالات خبرنگاران پاسخ داد

حاشیه ممنوع!

پخش مستقیم نشست خبری در صفحه اینستاگرام شورای عالی انقلاب فرهنگی | عکس: فارس

محمدصادق علیزاده

فرهنگ و هنر

دیروز سالروز ۳۵ سالگی‌شان بود. شورای عالی انقلاب فرهنگی را می‌گوییم. همین هم باعث شد دبیر شورا نشست خبری بگذارد و دبیرخانه شورا در نزدیکی تقاطع خیابان‌های طالقانی و ولیعصر(عج) پذیرای یک دو جین خبرنگار و عکاس باشد از رادیو و تلویزیون و صداوسیما گرفته تا مطبوعات و خبرگزاری‌ها. لاجرم ما هم شال و کلاه کردیم و رفتیم. آنچه هم در ادامه می‌آید گزارشی است از آنچه در یکی از مهم‌ترین نشست‌های خبری این هفته افتاد.

از خدا که پنهان نیست از شما هم نباشد خیلی از همکاران حاضر در نشست دندان تیز کرده بودند برای پیگیری حواشی چند روز اخیر شورای عالی انقلاب فرهنگی و حرف و حدیث‌هایی که درباره اختلاف و جنگ لفظی رئیس جمهور و یکی از اعضای شورا پیش آمده بود. دکتر سعیدرضا عاملی اما به عنوان یک محقق و پژوهشگر و استاد ارتباطات، قشنگ بلد بود چطور قضیه رو جمع و جور کند که حواشی نشست به حداقل برسد. روی همین حساب هم در آخرین جمله قبل از شروع سوالات خبرنگاران با چند جمله ماست حاشیه را کیسه کرد: «رسانه باید افق و نگاه کلان داشته باشد نه این‌که بیفتد دنبال این‌که فلانی چه گفت و فلانی چه جوابی داد. اینها مسائل زرد و حاشیه‌ای است و اگر هم بپرسید من جواب نمی‌دهم!» خب اولین قلاب خبری خیلی از همکاران ما بدون نتیجه از آب درآمد.

بالاخره اینترنت ملی داریم یا نداریم؟!

منهای بحث مفصلی که دبیر شورا در ابتدای جلسه درباره عقبه نظری و تئوریک فناوری‌های فعلی و تاثیرشان بر فرهنگ و عملکرد ۳۵ سال شورا داد کل نشست ۱۲۰ دقیقه بود که تقریبا ۷۰ دقیقه آن در اختیار آقای دبیر قرار گرفت برای بیان مقدمات ورود به بحث اصلی! باید اما شاید مهم‌ترین بخش نشست را جایی دانست که دبیر شورا، صریحا درباره شبکه ملی اطلاعات به بیان دیدگاه‌هایش پرداخت. عاملی با بیان این‌که شبکه ملی اطلاعات، اینترنت ملی نیست و چند باری هم این اشتباه را متذکر شده گفت: «شبکه ملی اطلاعات یک سامانه و نظام برای حفاظت از بانک اطلاعات کشور در حوزه‌های مختلف مالی و اقتصادی و انرژی است که در صورت قطع اینترنت جهانی بتواند این حوزه‌ها را مستقلا سر پا نگاه دارد که کشور دچار مشکل نشود.»

آماری هم می‌دهد که تا سال ۲۰۰۶، ۷۰ درصد ذخیره اطلاعات در خاک آمریکا صورت می‌گرفته که این عدد در حال حاضر تقریبا به ۵۰ درصد رسیده است.

عاملی تاکید زیادی داشت که بحث جایگزینی اینترنت جهانی با شبکه ملی اطلاعات هم یک بحث فرعی و حاشیه‌ای است و اصلا چنین موضوعی مطرح نیست. احتمالا در جریان هستید که عاملی، تحصیلاتش ارتباطات است و در ارتباطات هم در حوزه فضای مجازی صاحب‌نظر است و صاحب کرسی درس و بحث. خلاصه که اگر می‌خواهید قضاوتی درباره اظهارات آقای دبیر داشته باشید این نکته را مدنظر داشته باشید.

شورای عالی دانشگاهی

بین سوالاتی که در جلسه رد و بدل می‌شود عمدتا مربوط به حوزه آموزش عالی و دانشگاه است. از آیین‌نامه جدید انضباطی که سوال خبرگزاری ایسناست تا بحث سهمیه‌های کنکور که خبرنگار خبرگزاری مهر می‌پرسد و بی‌توجهی دبیر شورا به روز دانشجو که خبرنگار خبرگزاری دانشجو می‌پرسد. آقای دبیر اما یک به یک پاسخ می‌گوید که درباره بی‌توجهی به روز دانشجو، اطلاعات خبرنگار کامل نبوده و در ادامه هم آماری می‌دهد از جلساتی که این روزها با دانشجویان داشته یا دارد.

درباره سهمیه‌ها هم می‌گوید: «ما موافق سهمیه‌هایی هستیم که در لایحه مذکور هم ذکر شده. این‌که این لایحه با چه تقسیم کاری بین شورا و مجلس به نتیجه برسد نیازمند یک همکاری نزدیک بین شورای عالی انقلاب فرهنگی، دولت و مجلس است و ما هم علاقه‌مند هستیم این موضوع به نتیجه برسد.»

اعتراض وارد نیست

لابه‌لای صحبت‌های آقای دبیر اما یک نکته بیش از بقیه توی چشم است آن هم زمانی که آقای دکتر دارد درباره موانع اجرایی شدن مصوبات شورا حرف می‌زند و سوزنی هم به مواد مصوب شده در شورا می‌زند و عمده ایرادات وارد به این مصوبات را به این شکل می‌شمارد: «مبهم و کلی بودن مصوبات، انشایی بودن، فقدان شاخص برای ارزیابی، فقدان ضمانت‌های حقوقی و اجرایی!»

آقای دبیر تعریضی هم به بعضی صداهای برخاسته از داخل دستگاه‌های اجرایی مبنی بر دخالت شورا در امور اجرایی کشور می‌زند و ضمن رد این ادعا می‌گوید: «این دخالت نیست! وظیفه شورای عالی انقلاب فرهنگی، سیاست‌گذاری است.» عاملی همچنین در پاسخ به بعضی شبهات درباره استنادهای حقوقی مربوط به شورا، بنیان‌های حقوقی شورای‌عالی انقلاب فرهنگی را اصل‌های ۵۷ و ۱۱۰ قانون اساسی معرفی و در ادامه تاکید می‌کند که بنیان‌های حقوقی مصوبات شورا هم به همین اندازه باید محکم باشد.

۱۱۱۷ مصوبه برای افراد

دکتر عاملی در قسمتی از سخنانش بعضی آمارها را هم رسانه‌ای می‌کند. آمارهایی که احتمالا تا حدی نشان می‌دهد وقت عمده شورا صرف چه مواردی شده است. طبق اعلام آقای دبیر، شورای‌عالی انقلاب فرهنگی در ۳۵ سال گذشته حدود ۲۳۰۰ مصوبه داشته است. ۱۱۱۷ مصوبه از این ۲۳۰۰ مصوبه مربوط به اشخاص بوده. در توضیح این قسمت باید عرض کنیم که روسای دانشگاه‌ها یا نمایندگان شورا در دستگاه‌های مختلف و امثالهم در زمره مواردی هستند که زیر این مصوبه قرار می‌گیرند. به عبارت بهتر ۴۸ درصد مصوبات تاریخ ۳۵ ساله شورای‌عالی انقلاب فرهنگی مربوط به چنین مواردی بوده.

احتمالا این سوال که آیا شورایی با این درجه و وزن و اعتبار باید عمده مصوباتش حول انتصاب افراد باشد یا نه هم سوال جالبی است. البته قبلش باید ذهن را از این سوءتفاهم بزداییم که مصوبات این چنینی ظاهرا وقت چندانی از شورا نمی‌گیرند. حسب اطلاعات که به دست ما رسید، بررسی و تایید نهایی افراد در کمیته‌ای فرعی انجام می‌شود و صرفا برای تصویب راهی صحن می‌شود. در مقابل هستند موضوعاتی مانند بررسی سند مهندسی فرهنگی که زمان و جلسات زیادی را به خودشان اختصاص می‌دهند. خلاصه که در جریان باشید اوضاع از این قرار است.

همنشینی با موسسات کنکور

یک نکته بامزه دیگر هم در این نشست متوجه شدیم. این‌که شورای‌عالی انقلاب فرهنگی اخیرا جلساتی با بعضی موسسات کنکور داشته. دبیر شورای درباره جزئیات این جلسات می‌گوید: «حل معضل کنکور بدون در نظر گرفتن اقتصادی که پیرامون آن شکل گرفته امکان‌پذیر نیست. این موسسات، ذی‌نفعان کنکور محسوب می‌شوند. جلساتی هم که با اینها داشتیم از باب جلسات کارشناسی و اطلاع از نوع نگاه آنان به موضوع است و به معنای دخالت دادن نظر آنها برای سیاستگذاری کلان کنکور نیست.» آقای دبیر از تشریح جزئیات بیشتر تا حصول به یک نتیجه مشخص کارشناسی خودداری می‌کند و آن را حواله می‌دهد به زمانی که این قضیه به سرانجام مشخصی برسد. ما هم مثل شما امیدواریم که موضوع کنکور در نهایت به یک سرانجام مطلوب ختم شود.

سوال جام جم

اصلاح ساختار؟ - ابدا

نقدها که به اجرایی نشدن مصوبات شورای‌عالی انقلاب فرهنگی و اختلافات این شورا با روسای جمهوری وقت، باعث شده در چند سال اخیر این ذهنیت سراغ بعضی از متخصصان و کارشناسان امر پیش بیاید که آیا نباید درباره ساختار این شورا تجدیدنظری صورت گرفته و احیانا مورد اصلاح ساختاری قرار گیرد؟! این سوال را در نشست خبری از عاملی پرسیدیم. پاسخ آقای دبیر را در ادامه بخوانید:

«این شبهه که مصوبات شورا اجرایی نشده است یک بیان کلی و ناشی از بی‌اطلاعی است. در بعضی از بخش‌ها مانند سند ملی مهندسی فرهنگی، در حال حرکت به سمت اجرایی شدن هستیم. درباره اصلاح ساختار شورا هم تا الان بحثی مطرح نشده. ما طبق فرمایش رهبری به دنبال این هستیم در ترکیب با دولت و مجلس، مصوبات شورا در دل برنامه‌های اجرایی دولت قرار گیرد.»

گزارش:
زینب مرتضایی فرد

ادبیات و هنر

هنرمندان موسیقی نواحی در پایتخت به اجرای موسیقی می‌پردازند

گردهمایی قله‌های دماوند در تهران

وقتی می‌خوانند و می‌نوازند، زمان ضرباهنگ دیگری به خود می‌گیرد. آنها نه دل در گرو روی صحنه رفتن دارند و نه برای خواندن و نواختن چرتکه می‌اندازند و حساب و کتاب می‌کنند. آنها با همه وجودشان از آنچه ردی در فکر، اعتقاد و نگرش جمعی و فردی‌شان دارد می‌خوانند. هر چند این سال‌ها مدام تعدادشان کمتر شده و ازدست رفته‌هایشان بیشتر، اما هنوز هم موسیقی نواحی نفس می‌کشد و آواهای اصیلی را که ریشه در فرهنگ کشورمان دارد، در گوش‌ها می‌پیچاند. آینه‌دارانی که به گفته علی مغازه‌ای، دبیر این جشنواره موسیقی هر یک قله دماوندی در موسیقی محسوب می‌شوند.

از تهران تا زاگرس

هر سال در جشنواره موسیقی آینه‌دار بخشی از این خنیاگران به تهران می‌آیند و می‌شوند آینه‌داران فرهنگ اصیل ایران. آنها امسال هم آمده اند و از فردا تا ۲۲ آذر در تالار رودکی به اجرای موسیقی می‌پردازند.

آن‌طور که روابط عمومی این رویداد اعلام کرده است، در این دوره از آینه‌دار، به موسیقی نواحی ترکمن صحرا، شمال خراسان و جنوب البرز پرداخته خواهد شد. اما این دوره یک اتفاق جذاب دیگری را در خود دارد و قرار است امروز در سئانس اول جشنواره هنرمندان تهران در اجرایی تحت عنوان «غزل‌خوانی تهرون» به اجرای موسیقی بپردازند. در سئانس دوم هنرمندانی از منطقه کومش اجرا دارند که عنوان آن «نی ساربانی و چاربه‌دار کومش» است.

نخستین سئانس دومین روز آینه‌دار با عنوان «ترکمن خالق آدیم سازلاری»، به هنرمندان منطقه ترکمن صحرا اختصاص یافته است و در سئانس دوم هنرمندانی از منطقه الموت و طالقان و کرج با عنوان «از دژهای الموت تا باغ‌های طالقان» روی صحنه تالار رودکی می‌روند. در شب سوم ششمین جشنواره آینه‌دار نخست هنرمندانی از شمال خراسان در سئانسی با نام «دوتار و زعفران خراسان» اجرای برنامه دارند و آخرین سئانس فستیوال با عنوان «از نشیب دشت‌های ترکمن تا فراز قله‌های الموت»، گزیده‌ای از اجراهای دوره ششم خواهد بود. مطابق دوره‌های پیشین آیین پایانی این دوره که به تجلیل از استادان برومند موسیقی این نواحی کشور اختصاص دارد، یکشنبه ۲۴ آذر در تالار وحدت برگزار می‌شود.

چرا باید موسیقی نواحی را حفظ کرد؟

رفتیم سراغ علی مغازه‌ای، دبیر ششمین دوره از جشنواره موسیقی نواحی آینه‌دار تا از او بپرسیم چرا موسیقی نواحی مهم است و باید برای حفظ آن تلاش کرد؟ او در این باره می‌گوید: معمولا ما ایرانی‌ها زمانی که صحبت از فرهنگ می‌کنیم فورا سراغ یک تاریخ ۲۵۰۰ ساله می‌رویم و بدون اطلاع کافی از این تاریخ ادعا می‌کنیم یک فرهنگ کهن با عمری چنین طولانی داریم.

ادامه در صفحه ۱۰